

Ἡ πρεσβυωπία ἐπέρχεται σχεδὸν πάντοτε κατὰ τὴν πρεσβυτικὴν ἡλικίαν ὡς φυσικὴ συνέπεια τῆς πολυχρονίου ἐργασίας τῶν φακῶν ἢ μυωπία ὅμως εἶνε πραγματικὴ ἀσθένεια τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ μάλιστα ἐπικίνδυνος, ἐὰν ἐγκαίρως δὲν ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς παρακώλυσιν τῆς προόδου αὐτῆς.

Πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ἀνωτέρω μειονεκτημάτων μεταχειρίζονται καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ τὰ δίοπτρα, συνιστάμενα ἐξ ἀπλῶν ὑελίνων φακῶν καὶ τῶν μὲν πρεσβυῶπων τὰ δίοπτρα εἰσὶ *φακοὶ ἀμφίκυρτοι* (συγκεντρωτικοί), ὧν ἡ ἐνέργεια προστίθεται εἰς τὴν τῶν φακῶν καὶ ἐπιτυγχάνεται μείζων συγκέντρωσις τῶν ἀκτίνων, οὕτως ὥστε κατορθοῦται ὁ σχηματισμὸς τοῦ εἰδώλου οὐχὶ πέραν, ἀλλ' ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς. Οἱ δὲ μύωπες μεταχειρίζονται τοιοῦτους *ἀμφικίλους* (ἀποκεντρωτικούς), ὧν ἡ ἐνέργειά ἐστὶν ἀντίθετος τῆς τῶν προηγουμένων.

Οἱ φακοὶ τῶν δίοπτρων κατασκευάζονται γενικῶς ἐκ τῆς καλουμένης *στεφανάλου* ἢ βοημικῆς ὑάλου διὰ καλίου (Crown-glass) καὶ εἰσὶ σφαιρικοὶ ἀπὸ τινος δὲ χρόνου ἐγένετο ἀρχὴ κατασκευῆς καὶ χρήσεως καὶ κυλινδρικών τοιούτων φέρουσι δὲ σσημειωμένον τὸν ἀριθμὸν τὸν δηλοῦντα τὸν βαθμὸν τῆς κυρτότητος αὐτῶν, ἐξ οὗ ὀδηγεῖται ὁ πάσχων ἢ ὁ ἰατρὸς εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ κατάλληλου ὀρθοῦ ἀνολόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς μυωπίας ἢ πρεσβυωπίας τοῦ πάσχοντος.

N. K. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἡ καταγωγή τῶν λαῶν ἀπασχολεῖ τὰ μέγιστα τὴν *ἀνθρωπολογία*, πρὸς τοῦτο δὲ οὐσιωδῶς συντελεῖ ἡ ἀνατομικὴ τῶν ἀνθρωπίνων φυλῶν. δι' ἧς θέλουσι νὰ ἀνεύρωσι καὶ ὀρίσωσι τοὺς σωματικούς χαρακτήρας τῶν διαφόρων τῆς γῆς λαῶν, ἰδίᾳ τὸ μέγεθος τοῦ κρανίου καὶ τοῦ σώματος, τὸ χρῶμα τῶν ὀφθαλμῶν, τῆς κόμης καὶ τοῦ δέρματος κτλ. Κεῖ ἀληθὲς μὲν ὅτι ἡ συγκριτικὴ νλωσσολογία, ἡ μυθολογία καὶ ἡ ἱστορία τοῦ δικαίου, τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων, τῶν ὄπλων καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν οἰκιακῶν σκευῶν παρέχουσι ἀξιολόγητα πορίσματα περὶ πνευματικῆς συγγενείας, περὶ παναρχαιοτάτων σχέσεων μεμακρυσμένων χωρῶν, περὶ μεταναστεύσεων τῶν λαῶν, περὶ τῆς τοῦ αἵματος ὅμως συγγενείας μόνον ἢ ἀνατομικῆς τῶν φυλῶν παρέχει διασφηνίσεις ἐπαρκεῖς.

Μεγίστην δὲ ἰδίως ἀξίαν ἔχουσι αἱ παρατηρήσεις αἱ γινόμεναι ἐπὶ λειψάνων λαῶν τιῶν, ἅτινα διεσώθησαν ἄχρι σήμερον ἀπὸ τοῦ χιμαῦρου τῶν μεταναστεύσεων τῶν ἐθνῶν καὶ ζῶσι μεμονωμένα βίον εἰρηνικόν. Παραδειγμα δὲ τοιοῦτο παρέχει *ἑλληνικὴ τις φυλὴ* διασωθεῖσα καθαρὰ ἄχρι σήμερον ἐν Λυκίᾳ, περὶ ἧς πολλὰ συνέγραψεν ὁ Luschau (*Reise in Lykien*, 1889). Ἡ ἑλληνικὴ αὕτη φυλὴ, ἂν καὶ εἰς οὐδεμίαν μετ' ἄλλων λαῶν ἦλθεν ἐπιμιξίαν, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀνδρὸς τούτου δὲν συνίσταται ἐξ ἐνὸς καὶ μόνου φυλετικοῦ τύπου, ἀλλ' ἐκ δύο, ἐκατέρου τῶν ὁποίων οἱ σωματικοὶ χαρακτήρες εἶνε εὐδιάκριτοι. Ὡς ἐκ τούτου αἱ πληροφορίες αὐταί, ὡς καὶ

πλείσται ἄλλαι παρατηρήσεις, ἀντιφάσκουσι πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην, *ὅτι ἕκαστος λαὸς κατέχει ἰδιάζοντα τύπον*. Ἀπαντες οἱ λαοί, ὡς καὶ ἡ ρηθεῖσα ἑλληνικὴ φυλὴ, εἶνε κομᾶν συντριμμάτων διαφόρων τύπων, οἵτινες ἐν τῇ παρελεύσει τῶν χιλιετηρίδων συνήτησαν ἀλλήλους. Ἀπόδειξιν τούτου ἐναργεστάτην παρέχουσι αἱ μεγάλαι στατιστικαὶ πληροφορίες περὶ τοῦ χρώματος τῶν ὀφθαλμῶν, τῆς κόμης καὶ τοῦ δέρματος τῶν μαθητῶν. Κατὰ ταύτας δύο μόνον τύποι εἶνε ἐξηπλωμένοι ἐφ' ἀπάσης τῆς Εὐρώπης ἐκ βορρᾶ πρὸς νότον, ἧτοι ὁ *ξανθὸς* καὶ ὁ *μελάγχρως* τύπος. Ἐκ τοιοῦτου χρώματος συνίστανται οἱ Γερμανοί, οἱ Ἄγγλοι, οἱ Αὐστριακοί, οἱ Ἑλβετοί, οἱ Γάλλοι, ὥστε ἐν ἐκάστῳ χωρίῳ. Ἡ καὶ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ οἰκογενεῖᾳ ἀπαντῶσιν ἀμφοτέροι οἱ τύποι, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀνθρωπολογικῶν πινάκων τοῦ *Βιργολίου*.

Τοιοῦτα πορίσματα οὐδεὶς ἐπερίμενε, τούλαχιστον ἐκ μικρῶν φυλῶν ἢ λειψάνων ἐθνολογικῶν, διασωθεισῶν ἄχρι σήμερον. Ἐπειδὴ λοιπὸν οὐδαμοῦ ἀπαντᾶ φυλὴ τις, ἐξ ἐνὸς καὶ μόνου τύπου συνισταμένη, ἔπεται ὅτι αἱ φυλαὶ ἔχουσι σύνθετον ἀνατομικὴν κατασκευὴν, ἂν καὶ πολλὰί τούτων ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐμφανίζονται ὡς ἀποτελοῦσαι διαρκεστέρων πολιτικῆν καὶ γλωσσολογικῆν ἐνότητα. Εἰς τὴν ἀπόδειξιν ταύτην, καίτοι βασιζομένη ἐπὶ παρατηρήσεων γενομένων ἐπὶ ἐκκομμυρίων ἀνθρώπων, δὲν ἐδόθη ἄχρι τοῦδε ἡ δέουσα προσοχή. Ὁμοίαν ἀπόδειξιν παρέσχον καὶ αἱ ὑπὸ ἄλλων ἀνθρωπολόγων ἐπὶ τινος Ἰνδικῆς φυλῆς τῆς Βρετανικῆς Κολουμβίας γινόμεναι.

Ὅθεν ἐκ πασῶν τῶν παρατηρήσεων τούτων ἐξάγεται, ὅτι ἀληθὴς ἡ γνώμη τοῦ *Κολμάνου*, ὅτι δηλοῖ *φυλετικοὶ τύποι δὲν καταστρέφονται*. Μακροπρόσωποι αἱ πλατυπρόσωποι, μακροκέφαλοι καὶ βραχυκέφαλοι, ὡς ἀπαντῶσι κατὰ τὴν παρούσαν ἐποχὴν, εὐρίσκοντο ἐν Εὐρώπῃ πλησίον ἀλλήλων καὶ εἰς ἀρχαιοτάτας ἐποχὰς πρὸ χιλιετηρίδων, ὡς πολλὰί ἀνασκαφαὶ ἐπέδειξαν. Δύναται ἐπομένως τὰ ἔθνη ἐν τῇ παρελεύσει τῶν χιλιετηρίδων ἀπὸ τῆς ἀγρίας καὶ βαρβάρου αὐτῶν καταστάσεως νὰ ἐκπολιτισθῶσι, νὰ διέλθωσι πλείστα στάδια διανοητικῆς καὶ πολιτικῆς μορφώσεως. οἱ τύποι ὅμως αὐτῶν νὰ μεινῶσιν ἀμετάβλητοι καὶ σταθεροὶ κατὰ τὴν διάρκειαν μακροῦ χρόνου καὶ μόνον μετὰ παρέλευσιν πολλῶν γεωλογικῶν αἰώνων, αἵτινες εἰσέτι διὰ τὴν ἀνθρωπότητα δὲν παρελήθον, νὰ ἐξαλλοιωθῶσι βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον. Εἰς τὰς ἀνθρωπίνους φυλάς συμβαίνει, ὅτι παρατηρεῖται καὶ εἰς πλείστας μορφὰς φυτῶν καὶ ζῴων, αἵτινες ἐπὶ μακροῦς γεωλογικοῦ αἰῶνος ἔμειναν ἀμετάβλητοι καὶ ἐπὶ τέλους κατὰ βαθμίδας ἐξηλλοιώθησαν καὶ ἄλλον τύπον ἔλαβον.

Ὡστε ἐσφαλμένον τὸ πόρισμα τοῦ τὴν *ἔθνογραφίαν τῆς Πελοποννήσου* περιγράφαντος κυρίου *Φιλιπῶρος* (Παρθλ. Προμηθ. Α σελ. 73 καὶ σελ. 29) ὅτι «*Οἱ καθ' ἡμᾶς Πελοποννήσιοι (Μωραῖται) δὲν εἶνε καθαρὰς ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ἀλλὰ κράμα λαῶν ἐντελῶς ἐξἑλληνισθέντος*» (σελ. 76). Ὅπως καὶ τώρα ὑπάρχουσι πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ἀμφοτέροι οἱ φυλετικοὶ τύποι τῶν *ξανθῶν* καὶ *μελαγχρῶν*, τῶν *μακροκεφάλων* καὶ *βραχυκεφάλων*, οὕτως ὑπῆρχον καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Μακρονομᾶχων καὶ Σαλαμινομάχων.

(Κ. Μ.)